

Podróże w czasie

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY -KLASA VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

TEMAT LEKCJI	WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY				
	Poziom konieczny ocena dopuszczająca	Poziom podstawowy ocena dostateczna	Poziom rozszerzający ocena dobra	Poziom dopełniający ocena bardzo dobra	Poziom wykraczający ocena celująca
Dział I Europa i świat podczas II wojny światowej	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1 IX 1939, 1 IX – 5 X 1939, 17 IX 1939, 10 V 1940, 22 VI 1940, VII–X 1940, 22 VI 1941, 7 XII 1941, 6 VI 1944, 8 V 1945, 6 VIII i 9 VIII 1945, 2 IX 1945 • żądania Hitlera wobec Polski • cele wojny Niemiec przeciw Polsce • poglądy Hitlera na temat Słowian i Żydów • miejsca, w których powstały największe obozy zagłady na ziemiach polskich • postać Franklina Delano Roosevelta <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: wojna obronna (kampania wrześniowa), alianci, bitwa o Anglię, NKWD, getto, eksterminacja, obóz zagłady, Szoah (Holokaust), wielka koalicja, bezwarunkowa kapitulacja, wielka trójka <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić okoliczności wybuchu II wojny światowej 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • treść paktu Ribbentrop–Mołotow • daty: 3 IX 1939, 28 IX 1939, 5 X 1939, IV 1940 • daty kolejnych etapów wojny obronnej • postać: majora Henryka Sucharskiego • etapy ekspansji Stalina w Europie Wschodniej • etapy ekspansji Hitlera w Europie Zachodniej • główne założenia ideologii nazizmu dotyczące podziału ludzkości na rasy • przyczyny wybuchu powstania w getcie warszawskim • ramy chronologiczne bitwy o Atlantyk • czynniki, które zadecydowały o klęsce Trzeciej Rzeszy • najważniejsze cele polityki wielkich mocarstw uczestniczących w II wojnie światowej <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: pakt Ribbentrop–Mołotow, wojna błyskawiczna, wojna totalna, 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: III 1939, 23 VIII 1939, XI 1939 – III 1940, VI 1940, IV 1941, 1942, 19 IV 1943, II 1943, IX 1943, V 1944, VIII 1941, XI–XII 1943, II 1945 • daty najważniejszych starć i bitew wojny obronnej • postaci: kapitana Władysława Raginisa, generała Tadeusza Kutrzeby, generała Franciszka Kleeberga, Anny Frank • przyczyny, które zadecydowały o wykorzystaniu ziem polskich jako miejsca eksterminacji Żydów • postanowienia Karty atlantyckiej • postanowienia konferencji w Teheranie i konferencji jałtańskiej • cele konferencji jałtańskiej <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cele działań Hitlera i Stalina • pojęcie: czwarty rozbiór Polski, wojna zimowa, linia Maginota, rząd kolaboracyjny, blokada 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • okoliczności zawiązania wielkiej koalicji <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: Żydowska Organizacja Bojowa (ŻOB) • znaczenie stwierdzenia, że uczestnicy powstania chcieli „wybrać sposób umierania” <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzec związek między charakterem działań zbrojnych a celami wojennymi sformułowanymi przez Hitlera • przedstawić okoliczności i skutki najazdu sowieckiego na Polskę • przedstawić przebieg wojny zimowej • przedstawić przebieg agresji Trzeciej Rzeszy na Danię i Norwegię, na Francję i na Wielką 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • motywy działań i poglądów politycznych różnych państw europejskich przed wybuchem II wojny światowej • znaczenie decyzji podjętych na konferencji jałtańskiej dla losów państw i narodów Europy Wschodniej <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać stosunek sił armii polskiej i niemieckiej w początkowej fazie wojny obronnej • scharakteryzować różne postawy społeczeństwa polskiego wobec wojny • przedstawić bilans wojny obronnej • powiedzieć o działaniach zbrojnych podjętych przez Włochy Mussoliniego • scharakteryzować położenie ludności

	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady zbrodni dokonywanych przez wojska niemieckie w Polsce • wskazać na mapie podział ziem polskich między Trzecią Rzeszę a ZSRR • wskazać na mapie najważniejsze wydarzenia związane z działaniami zbrojnymi w Europie Zachodniej w 1940 r. • wskazać czynnik, który doprowadził do zakończenia wojny błyskawicznej na wschodzie • wymienić widoczne na zachodzie Europy przejawy walki z okupantem i współpracy z nim podczas wojny • wymienić najważniejsze państwa wchodzące w skład wielkiej koalicji • wskazać Monte Cassino na mapie • wyjaśnić, dlaczego Amerykanie zdecydowali się rzucić bomby atomowe na Japonię • wskazać państwa, które poniosły największe straty osobowe podczas II wojny światowej 	<p>„dziwna wojna”, Porajmos, bitwa o Atlantyck, konwój, „wilcze stado”, U-Boot, kamikadze, Karta atlantycka</p> <ul style="list-style-type: none"> • na czym polegało tzw. „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej” • znaczenie japońskiego ataku na Pearl Harbor dla przebiegu II wojny światowej • znaczenie lądowania aliantów w Normandii dla dalszych działań zbrojnych w Europie <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny odmowy polskich polityków wobec żądań niemieckich • wyjaśnić cele działania Niemców w Polsce podczas wojny obronnej • wyjaśnić postawę Francji i Anglii podczas wojny obronnej • wskazać na mapie podział Francji dokonany przez Hitlera • przedstawić straty poniesione przez ZSRR w pierwszych miesiącach wojny z Trzecią Rzeszą • wskazać na mapie państwa współpracujące z Trzecią Rzeszą oraz tereny zajęte przez Niemców • przedstawić politykę nazistów wobec ludności żydowskiej w pierwszym okresie wojny • wskazać na mapie miejsca przełomowych walk na froncie wschodnim 	<p>Leningradu, desant, „żabie skoki”</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyczyny sukcesów militarnych Stalina i Hitlera na przełomie 1939 i 1940 r. • znaczenie bitwy o Atlantyck dla przebiegu II wojny światowej • znaczenie walk pod Leningradem, Stalingradem i Kurskiem dla przebiegu II wojny światowej • znaczenie zwycięstwa w bitwie pod Monte Cassino dla dalszych działań zbrojnych w Europie <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić międzynarodowe położenie Polski latem 1939 • wyjaśnić na wybranych przykładach, na czym polegała bohaterstwa postawa żołnierza polskiego w czasie wojny obronnej • scharakteryzować relacje między Trzecią Rzeszą i ZSRR w latach 1939–1941 • dostrzec różnice w położeniu ludności w okupowanej Europie Zachodniej i Wschodniej • wyjaśnić, jak funkcjonowała machina zagłady Żydów stworzona przez Niemców • przedstawić przebieg walk pod Monte Cassino • przedstawić okoliczności, w jakich doszło do konferencji w Jałcie 	<p>Brytanię oraz na Związek Radziecki</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać na mapie zmiany terytorialne po wojnie zimowej • opisać politykę Trzeciej Rzeszy na ziemiach okupowanych • przedstawić przebieg powstania w getcie warszawskim • przedstawić przebieg działań zbrojnych na froncie wschodnim, przedstawić wydarzenia na froncie zachodnim w 1944 r. • wyrazić opinię na temat decyzji o wykorzystaniu broni atomowej • przedstawić założenia polityki przywódców ZSRR i Stanów Zjednoczonych • przedstawić okoliczności, w jakich doszło do podpisania Karty atlantyckiej i konferencji w Teheranie 	<p>w okupowanej Europie Zachodniej i Europie Wschodniej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić widoczne na wschodzie Europy przejawy walki z okupantem i współpracy z nim podczas wojny • opowiedzieć o zagładzie Romów • przedstawić najważniejsze informacje dotyczące przebiegu bitwy o Atlantyck • przedstawić przebieg walk we Włoszech • przedstawić przebieg działań zbrojnych w Azji w latach 1941–1945
--	---	--	---	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić okoliczności, w jakich doszło do klęski Trzeciej Rzeszy • dostrzec konsekwencje użycia broni atomowej • dostrzec sprzeczność interesów aliantów • przedstawić skutki militarne, społeczne i gospodarcze II wojny światowej 			
Dział II Polska podczas II wojny światowej	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • miejsca największych kaźni narodu polskiego • datę: 17/18 IX 1939, 1 VIII 1944, 2 X 1944 • postać: Stanisława Mikołajczyka, Władysława Sikorskiego • miejsca i daty najważniejszych bitew z udziałem wojsk polskich • decyzje konferencji teherańskiej i jałtańskiej w sprawie Polski <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Generalne Gubernatorstwo (GG), Palmiry, „Generalny plan wschodni”, Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie, rząd londyński, Polskie Państwo Podziemne, godzina „W”, zbrodnia wołyńska 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postacie: Ireny Sendler, Jana i Antoniny Żabińskich, Władysława Raczkiewicza, Władysława Andersa • datę: IV 1943, 21/22 VII 1944, 31 XII 1944 • główne tezy polskiej polityki zagranicznej • nazwy politycznych i wojskowych organizacji wchodzących w skład Polskiego Państwa Podziemnego działających w kraju i na emigracji • cele akcji „Burza” • cele powstania warszawskiego <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cele niemieckiej i radzieckiej polityki na podbitych ziemiach polskich • różnicę między obozem koncentracyjnym a zagłady • pojęcia: tajne komplety, mały sabotaż, dywersja, akcja „Burza”, Polski 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: IV 1940, VI 1940, 1940, 1941, 1942, XI 1939, VI 1940, VII 1941, I 1942, II 1942, 1943, 12/13 X 1943, 1944, 3/4 I 1944 • postanowienia układu Sikorski–Majski • postacie: Kazimierza Sosnkowskiego, Tadeusza Komorowskiego „Bora” • 1943–1944, 1943, 1 I 1944, II 1945 • poglądy Stalina i Churchilla na sprawę polską <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: „Żegota”, szmuglowanie, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, sowietyzacja, deportacja, układ Sikorski–Majski, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), linia Curzona, Krajowa Rada Narodowa (KRN) <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić działalność nazistów w niemieckim nazistowskim obozie koncentracyjnym i zagłady Auschwitz-Birkenau 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Czesławy Kwoki • nazwy politycznych organizacji należących do lewicy komunistycznej • nazwy wojskowych organizacji należących do lewicy komunistycznej • nazwy polskich jednostek wojskowych biorących udział w walkach na frontach II wojny światowej <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: państwo satelickie • wpływ decyzji wielkich mocarstw na problem suwerenności państwa polskiego <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różne formy represji stosowanych wobec narodu polskiego na ziemiach wcielonych do Trzeciej Rzeszy, w Generalnym Gubernatorstwie oraz na ziemiach okupowanych przez ZSRR 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenić politykę Hitlera i Stalina wobec narodu polskiego • dostrzec czynniki, które miały wpływ na zmianę stanowiska Stalina wobec rządu londyńskiego • scharakteryzować plany Stalina wobec Polski • przedstawić proces formowania polskich sił zbrojnych podporządkowanych lewicy komunistycznej • ocenić decyzję o wybuchu powstania • opowiedzieć o wysiłku zbrojnym Polaków podczas wojny • przedstawić proces tworzenia władzy politycznej na ziemiach polskich

	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić podział ziem polskich między Trzecią Rzeszę i ZSRR po klęsce kampanii wrześniowej • wskazać na mapie miejsca największych kaźni narodu polskiego i żydowskiego • wskazać na mapie siedziby polskiego rządu na wychodźstwie • wymienić różne przejawy działalności Polskiego Państwa Podziemnego w czasie II wojny światowej • wyjaśnić przyczyny podjęcia decyzji o wybuchu powstania w Warszawie • wskazać na mapie szlaki wędrówek polskich oddziałów i miejsca bitew z ich udziałem 	<p>Komitet Wyzwolenia Narodowego (PKWN), <i>Manifest PKWN</i>, Rząd Tymczasowy Rzeczypospolitej Polskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • związek między odkryciem grobów w Katyniu a zerwaniem stosunków dyplomatycznych między rządem londyńskim a ZSRR • przyczyny niepowodzenia akcji „Burza” • przyczyny klęski powstania warszawskiego • dlaczego doszło do zbrodni wołyńskiej <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różne postawy społeczeństwa polskiego wobec Holokaustu • określić stosunek sił Niemców i Polaków przed wybuchem powstania • przedstawić skutki powstania warszawskiego • przedstawić straty poniesione przez Polaków podczas zbrodni wołyńskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić okoliczności uformowania się polskiego rządu na wychodźstwie oraz Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie • przedstawić okoliczności, w jakich doszło do podpisania układu Sikorski–Majski • opowiedzieć o okolicznościach odkrycia masowych grobów w Katyniu • scharakteryzować różne przejawy działalności Polskiego Państwa Podziemnego w czasie II wojny światowej • wyjaśnić okoliczności powstania planu akcji „Burza” • przedstawić stosunek Stalina oraz aliantów zachodnich do powstania • wyjaśnić program polityczny lewicy komunistycznej zawarty w <i>Manifeście PKWN</i> • scharakteryzować stosunek polityków zachodnich do sprawy polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć o działalności Polaków ratujących Żydów podczas okupacji • opowiedzieć o realizacji postanowień układu Sikorski–Majski • przedstawić organizację Polskiego Państwa Podziemnego w okresie II wojny światowej • przedstawić działalność zbrojną Armii Krajowej • opowiedzieć o przebiegu akcji „Burza” • opowiedzieć o przebiegu powstania warszawskiego • podać argumenty przemawiające za decyzją o wybuchu powstania i przeciw tej decyzji • opisać reakcję Polaków na zbrodnię wołyńską • przedstawić okoliczności zwołania konferencji w Teheranie 	<p>przez lewicę komunistyczną</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie decyzji konferencji jałtańskiej dla przyszłości państwa polskiego
<p>Dział III Problemy powojennego świata</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1947–1991, 1956, 1968 • decyzje konferencji poczdamskiej w sprawie Niemiec i Polski 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: VII–VIII 1945, daty: IX 1949, X 1949, 1955, 1950, 1950, 1953, 1979–1989 • strukturę ONZ 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: VI 1945, 1946, 1947, 1948, 1945–1946, 1949, 1952, 1953, 1961, 1964, 1967, 1937, 1952, 1958, 1966 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bilans II wojny światowej • nazwiska głównych polityków nazistowskich oskarżonych 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znaczenie umowy Sykes–Picot dla relacji między Arabami a krajami zachodnimi <p>Uczeń potrafi:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • najważniejsze postanowienia Powszechnej deklaracji praw człowieka • nazwy bloków polityczno-militarnych powstałych na Wschodzie i na Zachodzie • postać: Nikity Chruszczowa • państwa założycielskie EWWiS • cechy stalinizmu • przykłady procesów dekolonizacyjnych, do jakich dochodziło w przeszłości • przyczyny wojny w Korei • decyzje w sprawie Palestyny podjęte przez ONZ • postać: Mao Zedonga (Mao Tse-tunga) • czas trwania i cele rewolucji kulturalnej <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Organizacja Narodów Zjednoczonych, żelazna kurtyna, zimna wojna, EWWiS, mur berliński, Praska Wiosna, dekolonizacja, neokolonializm, rewolucja kulturalna • symboliczne znaczenie istnienia muru berlińskiego <p>Uczeń potrafi:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • treść tajnego referatu Chruszczowa • zakres geograficzny obszaru określanego jako Bliski Wschód • państwa uczestniczące w ataku na Izrael • główne założenia „wielkiego skoku naprzód” <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Zgromadzenie Ogólne ONZ, Rada Bezpieczeństwa ONZ, demokracja ludowa, blokada Berlina, plan Schumana, RWPG, gospodarka centralnie planowana, destalinizacja, globalna Północ, globalne Południe, Organizacja Wyzwolenia Palestyny, wojna sześciodniowa, „wielki skok naprzód” • związek między rozpadem koalicji antyhitlerowskiej a podziałem świata na dwa antagonistyczne bloki • przyczyny utworzenia NATO i Układu Warszawskiego • cele powołania EWWiS oraz RWPG • przyczyny procesu dekolonizacji • cele działalności OWP <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać na mapie zdobycze terytorialne ZSRR • wyjaśnić przyczyny zimnej wojny • wskazać na mapie strefy okupacyjne w Niemczech 	<ul style="list-style-type: none"> • postacie: Harry’ego Trumana, Clementa Attlee, Roberta Schumana, Imre Nagy’ego, Jasera Arafata • główne założenia maoizmu <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: denazyfikacja, sankcje, prawo weta, nacjonalizacja, doktryna Trumana, plan Marshalla, procesy norymberskie, Radio Wolna Europa, doktryna Breżniewa, Trzeci Świat, mużahedin, umowa Sykes–Picot, mandat, syjonizm, komuny ludowe, maoizm, czerwona gwardia <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić okoliczności zwołania konferencji w Poczdamie • przedstawić zasady doktryny Trumana • wyjaśnić, na czym polegał plan Marshalla • scharakteryzować przyczyny oraz przejawy polityki zimnowojennej w Niemczech • przedstawić okoliczności ukształtowania się NATO i Układu Warszawskiego • scharakteryzować organizację i cele istnienia NATO i Układu Warszawskiego • wyjaśnić wpływ zasad funkcjonowania 	<ul style="list-style-type: none"> • w procesach norymberskich • postanowienia XX zjazdu KPZR <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady funkcjonowania państw demokracji ludowej • znaczenie procesów norymberskich • pojęcie: „bambusowa kurtyna” <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić okoliczności narodzin ONZ • scharakteryzować cele powołania ONZ oraz jej rolę • scharakteryzować sytuację polityczną i gospodarczą w powojennych Niemczech • przedstawić okoliczności ogłoszenia tajnego referatu Chruszczowa • scharakteryzować sytuację panującą na Węgrzech w okresie stalinizmu • przedstawić okoliczności, w jakich doszło do rewolucji węgierskiej, jej przebieg oraz okoliczności upadku 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturowe skutki II wojny światowej • scharakteryzować wpływ doktryny Trumana na sytuację w powojennym świecie • wyjaśnić kontrowersje związane z procesami w Norymberdze i przedstawić ich następstwa • scharakteryzować sytuację panującą w Czechosłowacji w okresie stalinizmu • przedstawić okoliczności wybuchu, przebieg i zakończenie Praskiej Wiosny • ocenić proces dekolonizacji • scharakteryzować sytuację polityczną na Bliskim Wschodzie do czasów I wojny światowej • wyjaśnić okoliczności narodzin syjonizmu • ocenić skutki „wielkiego skoku naprzód”
--	---	--	---	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> wskazać na mapie granicę podziału Europy (żelazną kurtynę) wskazać na mapie państwa należące do NATO i Układu Warszawskiego wyjaśnić, w jaki sposób proces dekolonizacji wykorzystywały kraje Zachodu i Wschodu wyjaśnić przyczyny wybuchu wojny w Afganistanie wskazać na mapie podział Palestyny dokonany na mocy decyzji ONZ wymienić skutki rewolucji kulturalnej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić okoliczności, w jakich doszło do blokady Berlina, i wyjaśnić jej następstwa wyjaśnić okoliczności powstania EWWiS i RWPG wyjaśnić, na czym polegała destalinizacja wskazać na mapie linię podziału świata na globalną Północ i globalne Południe przedstawić skutki procesu dekolonizacji wskazać na mapie zmiany terytorialne na Półwyspie Koreańskim po II wojnie światowej przedstawić okoliczności, w jakich doszło do wybuchu wojny w Korei wyjaśnić przyczyny klęski Związku Radzieckiego podczas wojny w Afganistanie wskazać najważniejsze skutki wojny arabsko-żydowskiej, w tym terytorialne wskazać na mapie zmiany terytorialne, jakie nastąpiły w wyniku wojny sześciodniowej przedstawić działania podjęte z inicjatywy Mao Zedonga w ramach „wielkiego skoku naprzód” wyjaśnić przyczyny klęski „wielkiego skoku naprzód” 	<p>gospodarki centralnie planowanej na gospodarki państw komunistycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować sytuację w ZSRR po śmierci Stalina przedstawić okoliczności, w jakich doszło do budowy muru berlińskiego scharakteryzować proces dekolonizacji po II wojnie światowej scharakteryzować przebieg wojny w Afganistanie przedstawić reakcje Palestyńczyków na migracje Żydów do Palestyny oraz na możliwość powstania na tym obszarze państwa żydowskiego scharakteryzować poglądy Palestyńczyków i Żydów na temat własnego państwa w Palestynie dostrzec konflikt arabsko-żydowski jako jeden z przejawów zimnej wojny przedstawić przebieg wojny domowej w Chinach po zakończeniu II wojny światowej scharakteryzować wpływ zmian gospodarczych w Chinach na życie mieszkańców państwa 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegała doktryna Breżniewa scharakteryzować politykę neokolonialną przedstawić przebieg wojny w Korei wskazać przyczyny utworzenia państwa Izrael dostrzec wpływ wojny na relacje między Żydami a Palestyńczykami przedstawić okoliczności wybuchu i przebieg wojny sześciodniowej przedstawić okoliczności powstania Chińskiej Republiki Ludowej scharakteryzować sytuację gospodarczą Chin w okresie rządów komunistów 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić działalność Mao Zedonga i jego zwolenników po klęsce „wielkiego skoku naprzód” scharakteryzować sytuację w Chinach w okresie rewolucji kulturalnej
Dział IV Kształowanie się systemu	Uczeń zna: <ul style="list-style-type: none"> powody, dla których żołnierze niezłomni kontynuowali walkę 	Uczeń zna: <ul style="list-style-type: none"> zarzuty stawiane przywódcom Polskiego Państwa Podziemnego 	Uczeń zna: <ul style="list-style-type: none"> daty: 19 I 1945, 1947, 31 XII 1944, VI 1945, VII–VIII 1945, 1947, 1947–1949, 	Uczeń zna: <ul style="list-style-type: none"> postanowienia układu podpisanego między PKWN a ZSRR 	Uczeń potrafi: <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować działalność NKWD na ziemiach polskich

<p>komunistycznego w Polsce</p>	<p>zbrojną po zakończeniu wojny</p> <ul style="list-style-type: none"> postać: Stanisława Mikołajczyka, Bolesława Bieruta, Stefana Wyszyńskiego, Władysława Gomułki decyzje w sprawie Polski podjęte na konferencji w Poczdamie pytania zadane podczas referendum ludowego zasady ustrojowe państwa polskiego sformułowane w Małej konstytucji daty: VI 1956, X 1956, 1970 ramy chronologiczne małej stabilizacji <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: podziemie niepodległościowe, żołnierze niezłomni (wyklęci), Ziemie Odzyskane, referendum, Mała konstytucja, Polska Zjednoczona Partia Robotnicza, PRL, poznański Czerwiec, polski Październik, mała stabilizacja w jaki sposób komunistyczne władze starały się uzyskać poparcie w społeczeństwie 	<p>podczas procesu szesnastu</p> <ul style="list-style-type: none"> daty: VI 1946, I 1947, II 1947, 1952 argumenty wysuwane przez Polaków wobec Ziemi Odzyskanych prawdziwe i sfałszowane wyniki referendum wyniki wyborów sfałszowanych przez komunistów treść orędzia biskupów polskich do biskupów niemieckich <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcie: proces szesnastu, repatrianci, wysiedlenie, reforma rolna, czasy stalinowskie, „wróg ludu”, socrealizm, odwilż, destalinizacja cele działalności NKWD w Polsce na czym polegały przejawy zależności Polski od ZSRR przyczyny, które skłoniły rząd londyński do rozmów z polskimi komunistami <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, dlaczego Stalin i polscy komuniści dążyli do osłabienia Polskiego Państwa Podziemnego przedstawić metody walki komunistów wymienić najważniejsze reformy 	<p>XII 1948, 1948–1956, 1949, 1950, 1948, 1953, 1965</p> <ul style="list-style-type: none"> postacie: Leopolda Okulickiego, Jana Jankowskiego zapropionowanych zmian granic Polski główne założenia socjalistycznych planów gospodarczych <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: obława augustowska, reakcja, amnestia, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej, akcja „Wisła”, system monopartyjny, centralne planowanie, plan trzyletni, plan sześcioletni, księża patrioci, KC PZPR charakter działań władz związanych z organizacją referendum ludowego i wyborów przyczyny prześladowania członków PSL przez komunistów <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować organizację komunistycznego aparatu bezpieczeństwa scharakteryzować straty poniesione przez naród i państwo polskie podczas II wojny światowej scharakteryzować migracje ludności na ziemiach polskich po wojnie 	<ul style="list-style-type: none"> instytucje wchodzące w skład komunistycznego aparatu bezpieczeństwa znaczenie słów: <i>non possumus</i> <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> związek między działaniami Rosjan i polskich komunistów a decyzjami przywódców Armii Krajowej pojęcia: Zjednoczone Stronnictwo Ludowe, Państwowe Gospodarstwo Rolne, awans społeczny znaczenie wydania orędzia biskupów polskich do biskupów niemieckich oraz układu o uznaniu granicy na Odrze i Nysie Łużyckiej <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić bilans strat poniesionych przez podziemie niepodległościowe podczas walk z władzami komunistycznymi przedstawić okoliczności przejścia władzy w Polsce przez komunistów przedstawić organizację i przebieg referendum ludowego oraz wyborów w 1947 r. scharakteryzować politykę władz komunistycznych wobec społeczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić sens walki prowadzonej przez żołnierzy niezłomnych udowodnić, że przejście władzy przez komunistów oznaczało zniewolenie Polski scharakteryzować proces konsolidacji władzy przez komunistów scharakteryzować relacje państwo – Kościół w okresie stalinowskim ocenić różne postawy Polaków wobec orędzia z 1965 r. ocenić funkcjonowanie ustroju komunistycznego i jego zdolność do reformy
--	--	--	--	---	--

	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić działalność żołnierzy niezłomnych • wskazać na mapie zmiany terytorialne Polski po II wojnie światowej i porównać je z granicami przedwojennymi • przedstawić genezę wydarzeń czerwcowych w Poznaniu • przedstawić genezę polskiego Października • wyjaśnić, dlaczego okres rządów Władysława Gomułki jest nazywany małą stabilizacją 	<p>przeprowadzone przez władze komunistyczne</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać ideologiczne cele referendum w 1946 r. • wymienić cechy charakterystyczne sztuki i architektury czasów socjalizmu • podać przyczyny złągodzenia stalinowskiego terroru • przedstawić stanowisko i działania władz wobec robotników strajkujących w Poznaniu • wskazać główne problemy państwa polskiego za rządów Władysława Gomułki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić politykę narodowościową nowej władzy wobec Niemców i Ukraińców • scharakteryzować funkcjonowanie gospodarki w czasach stalinowskich • dostrzec i ocenić wpływ polityki na różne dziedziny życia społecznego • przedstawić przebieg wydarzeń czerwcowych w Poznaniu • przedstawić przebieg polskiego Października • wyjaśnić okoliczności, w jakich doszło do wydania orędzia biskupów polskich do biskupów niemieckich 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić budowanie podstaw ekonomicznych socjalizmu • przedstawić wpływ funkcjonowania gospodarki centralnie planowanej na życie przeciętnego mieszkańca Polski • scharakteryzować ustrój państwa polskiego po 1947 r. oraz ustrój PRL na mocy konstytucji z 1952 r. • scharakteryzować przemiany polityczno-społeczne w Polsce w latach 1957–1970 • przedstawić działania władz zmierzające do usunięcia wpływów Kościoła w Polsce • wyjaśnić stanowisko władz ZSRR wobec wydarzeń w Polsce 	
<p>Dział V Polska Rzeczpospolita Ludowa</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: III 1968, XII 1970, VI 1976, 31 VIII 1980, 13 XII 1981, II–IV 1989, VI 1989 • postaci: Edwarda Gierka, Jacka Kuronia, Jana Pawła II (Karola Wojtyły), Lecha Wałęsy, Anny Walentynowicz, Wojciecha Jaruzelskiego, Jerzego Popiełuszki, Michała Gorbaczowa 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1978, VIII 1980 • okoliczności wprowadzenia stanu wojennego • przyczyny, które skłoniły komunistów do podjęcia rozmów z opozycją • najważniejszych uczestników obrad okrągłego stołu • wyniki pierwszych częściowo wolnych wyborów do sejmu i senatu <p>Uczeń rozumie:</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: IX 1976, 1977, 1979, 1983, 1984, 1988, XII 1989 • wybitnych przedstawicieli kultury polskiej epoki Gomułki i Gierka • formy działań podejmowanych przez opozycję demokratyczną w epoce Gierka • przykłady działań podejmowanych 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • okoliczności wyboru Karola Wojtyły na papieża <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: „walka z syjonizmem”, tzw. partyzanci • wpływ wyboru papieża Polaka na powolny upadek systemu komunistycznego w Polsce • dlaczego podziemna „Solidarność” 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować i ocenić przemiany gospodarcze czasów Gierka • wyjaśnić wpływ wydarzeń czerwcowych 1976 r. na ukształtowanie się i działalność demokratycznej opozycji polskiej inteligencji • wyjaśnić, jaki wpływ na społeczeństwo

	<ul style="list-style-type: none"> • cele opozycji PRL • najważniejsze postulaty sformułowane przez MKS • główne postanowienia obrad okrągłego stołu <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Marzec 1968, Grudzień 1970, Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), 21 postulatów, porozumienia sierpniowe, NSZZ „Solidarność”, stan wojenny, rozmowy okrągłego stołu, porozumienia okrągłego stołu, Jesień Narodów, III Rzeczpospolita • znaczenie powstania NSZZ „Solidarność” • przyczyny wprowadzenia stanu wojennego <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić przyczyny wystąpień marcowych 1968 r. • przedstawić przyczyny wydarzeń grudniowych 1970 r. • przedstawić okoliczności wydarzeń Czerwca '76 • opowiedzieć o wydarzeniach w kopalni „Wujek” 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: ZOMO, propaganda sukcesu, Komitet Obrony Robotników (KOR), podziemie • potrzebę powstania opozycji demokratycznej • moralną, społeczną i polityczną wymowę pojęcia <i>solidarność</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację gospodarczą Polski w 1980 r. • wskazać różnice między wystąpieniem robotniczym z sierpnia 1980 r. a wcześniejszymi wystąpieniami • wymienić ograniczenia nałożone na obywateli podczas stanu wojennego • podać przykłady oporu społeczeństwa wobec władz w czasie stanu wojennego • wymienić decyzje podjęte przez sejm w XII 1989 r. 	<p>przez podziemną „Solidarność”</p> <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: pałupka kredytowa, KSS KOR, „długi marsz”, „Gazeta Wyborcza” • rolę, jaką kulturze przyczyniła antysemitkiej kampanii w PRL po wydarzeniach Marca 1968 • przypisywała władza komunistyczna • dlaczego władze zdecydowały się znieść stan wojenny • znaczenie obrad okrągłego stołu <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić przebieg i skutki wystąpień marcowych 1968 r. • przedstawić przebieg wydarzeń grudniowych 1970 r. • wyjaśnić okoliczności przejścia władzy przez Edwarda Gierka • przedstawić przebieg wydarzeń Czerwca '76 • wyjaśnić przyczyny rozczarowania społeczeństwa rządami Edwarda Gierka • przedstawić okoliczności i skutki wybuchu niezadowolenia społecznego w sierpniu 1980 r. 	<p>nie dążyła do konfrontacji siłowej z władzą</p> <ul style="list-style-type: none"> • znaczenie decyzji o wyborze do rozmów stołu w kształcie okręgu <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować działania władz podjęte po wydarzeniach Marca 1968 • opowiedzieć o dokonaniach przedstawicieli polskiej kultury w kraju i na emigracji • przedstawić reakcję ZSRR na działalność „Solidarności” • scharakteryzować politykę władz komunistycznych wobec „Solidarności” • wyjaśnić, dlaczego działacze „Solidarności” zdecydowali się na kontynuowanie oporu wobec władz • przedstawić różne postawy społeczeństwa polskiego wobec stanu wojennego • wyjaśnić okoliczności śmierci księdza Jerzego Popiełuszki 	<p>miała działalność KSS KOR</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić przygotowania władz komunistycznych do rozprawy z „Solidarnością” • podjąć próbę oceny decyzji o wprowadzeniu stanu wojennego • przedstawić proces upadku PRL • odnieść się do różnych współczesnych opinii na temat obrad okrągłego stołu
--	--	--	---	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić metody represji stosowanych przez władze wyjaśnić, jak doszło do powstania rządu Tadeusza Mazowieckiego 		<ul style="list-style-type: none"> opisać okoliczności powstania NSZZ „Solidarność” przedstawić działania władz podjęte w ramach wprowadzenia stanu wojennego wyjaśnić, w czym przejawiało się funkcjonowanie stanu wojennego przedstawić sytuację polityczną w Polsce w latach 1983–1989 opisać działania podjęte przez „Solidarność” w ramach kampanii przed wyborami w 1989 r. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić okoliczności, w jakich doszło od rozmów okrągłego stołu scharakteryzować i ocenić postanowienia okrągłego stołu ocenić znaczenie decyzji podjętych przez sejm w XII 1989 r. 	
Dział VI Świat i Polska na przełomie wieków	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> datę: XII 1991, 2004 postacie: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa nazwy państw, w których doszło do procesów określanych jako Jesień Narodów państwa przystępujące do wspólnot europejskich w kolejnych etapach integracji filary Unii Europejskiej daty: 1999, 1 V 2004 założenia ustrojowe państwa polskiego w myśl Małej konstytucji i Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> postać: Borysa Jelcyna, Vaclava Havla, Helmuta Kohla, Leszka Balcerowicza ramy chronologiczne okresu odprężenia datę: X 1990, 1952, 1957, 1993 nazwy kolejnych organizacji utworzonych w ramach procesu integracji europejskiej ramy chronologiczne rewolucji przemysłowej, technologicznej i naukowo-technologicznej główne trudności III Rzeczypospolitej założenia polskiej polityki zagranicznej w okresie II Rzeczypospolitej i w czasach PRL <p>Uczeń rozumie:</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> daty: 1985, 1986, 1990, 1991, 1993, 1967, 1992 główne przyczyny słabości ZSRR w latach 80. czynniki, które przyczyniły się do osłabienia zależności komunistycznych państw Europy Środkowo-Wschodniej od ZSRR postanowienia Konferencji dwa plus cztery argumenty zwolenników i przeciwników włączenia krajów postkomunistycznych w procesy integracyjne w Europie różne przejawy procesu globalizacji daty: 1990, 1991, 1992, 1994, 1997 <p>Uczeń rozumie:</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> przyczyny, które doprowadziły do odprężenia w relacjach między Wschodem a Zachodem postanowienia porozumienia białowieskiego datę: 1991–1999 cele istnienia EWG i Euratomu argumenty zwolenników i przeciwników procesu globalizacji główne elementy programów ruchów liberalnego i narodowo-katolickiego <p>Uczeń rozumie:</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować relacje między Wschodem a Zachodem po zakończeniu II wojny światowej scharakteryzować funkcjonowanie ustroju komunistycznego na przykładzie ZSRR dostrzec polityczne implikacje związane ze zjednoczeniem Niemiec ocenić rolę Helmuta Kohla w procesie jednoczenia Niemiec przedstawić okoliczności, w jakich do procesów integracyjnych zostały włączone kraje postkomunistyczne

	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: pierestrojka, głośność, pojęcie: Jesień Narodów (Jesień Ludów), kultura masowa, globalizacja, konsumpcjonizm, „wojna na górze”, Mała konstytucja • cele wprowadzenia reform podjętych przez Michaiła Gorbaczowa • na czym polega wielobiegowość współczesnego świata <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie skutki przyniosło wprowadzenie pierestrojki i głośności • wskazać na mapie zmiany terytorialne, do jakich doszło na przełomie 1989 i 1990 r. • wymienić główne przyczyny integracji europejskiej • wskazać na mapie państwa członkowskie Unii Europejskiej • wyjaśnić, na czym polega kultura masowa • podać przykłady wpływu globalizacji na nasze życie 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: aksamitna rewolucja, Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), traktat z Maastricht (traktat o Unii Europejskiej), rewolucja technologiczna, rewolucja naukowo-technologiczna, społeczeństwo informacyjne, globaliści, antyglobaliści, plan Balcerowicza, wolny rynek, Mała konstytucja, zwrot na Zachód <ul style="list-style-type: none"> • potrzebę integracji europejskiej jako sposobu rozwiązania problemów politycznych i gospodarczych Europy po II wojnie światowej <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić działania Zachodu zmierzające do uzyskania przewagi nad Wschodem • przedstawić okoliczności dojścia do władzy Michaiła Gorbaczowa • wskazać na mapie państwa powstałe w wyniku rozpadu ZSRR • wskazać różnice w sposobie przejmowania władzy przez demokratyczną opozycję w różnych krajach Europy Środkowo-Wschodniej • wymienić czynniki wpływające 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: wyścig zbrojeń, porozumienie białowieskie, Federacja Rosyjska, Konferencja dwa plus cztery, epoka postindustrialna, Sojusz Lewicy Demokratycznej • pojęcia: traktaty rzymskie, Europejska Wspólnota Energii Atomowej (Euratom), Wspólnota Europejska (WE) • wpływ wojen w byłej Jugosławii na przyspieszenie procesów integracyjnych na wschodzie Europy • społeczne skutki zmian politycznych i gospodarczych zachodzących w Polsce po 1989 r. • znaczenie przystąpienia Polski do NATO i do Unii Europejskiej <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić okoliczności, w jakich doszło do zakończenia okresu odprężenia • scharakteryzować plany reformatorskie Michaiła Gorbaczowa • przedstawić okoliczności katastrofy w elektrowni atomowej w Czarnobylu i jej wpływ na relacje między społeczeństwem a władzą • wyjaśnić, jak doszło do podpisania porozumienia białowieskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • w czym przejawiał się rozdzźwięk między zamierzeniami reformatorskimi Gorbaczowa a ich realnymi skutkami • znaczenie rozpadu ZSRR dla dalszych losów politycznych świata • pojęcia: obrady trójkątnego stołu, Karta 77 • znaczenie zmian, do jakich doszło w Europie Środkowo-Wschodniej w wyniku Jesieni Narodów <ul style="list-style-type: none"> • podłoże konfliktu w byłej Jugosławii <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić okoliczności wystąpienia Litwy z ZSRR • scharakteryzować sytuację polityczną w ZSRR w 1990 r. • przedstawić przebieg Jesieni Narodów w krajach Europy Środkowo-Wschodniej • ocenić znaczenie Jesieni Narodów dla mieszkańców Europy • przedstawić etapy integracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się w dyskusji na temat globalizacji • ocenić zmiany zachodzące we współczesnym świecie • przedstawić ewolucję ustrojową państwa polskiego w latach 90. • ocenić polityczne i społeczne skutki zwrotu na Zachód
--	--	---	---	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, z czego wynikał konflikt wśród przedstawicieli opozycji określany jako „wojna na górze” • wskazać Polskę na współczesnej mapie Europy • 	<p>na przyspieszenie integracji europejskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • podać społeczne skutki rewolucji naukowo-technologicznej • wskazać główne cechy społeczeństwa informacyjnego • wyjaśnić założenia planu Balcerowicza i wymienić jego skutki • wyjaśnić, dlaczego po 1989 r. Polska zdecydowała się dokonać zwrotu na Zachód <ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować sytuację polityczną w Europie Środkowo-Wschodniej w 1989 r. • przedstawić proces jednoczenia Niemiec • określić charakter zmian politycznych w ramach Jesieni Narodów • przedstawić poglądy eurosceptyków na proces integracji oraz na Unię Europejską <ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze zmiany w życiu człowieka i społeczeństwa wywołane każdą z rewolucji związanych z postępowaniem w nauce i technice • scharakteryzować proces globalizacji w wymiarze ekonomicznym, politycznym i kulturowym <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, z czego wynikał szok mieszkańców Polski związany z przemianami politycznymi po 1989 r. • przedstawić okoliczności, w jakich doszło do wyborów prezydenckich i pierwszych w pełni wolnych wyborów do sejmu i senatu • scharakteryzować przemiany gospodarcze w Polsce po 1989 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • europejskiej scharakteryzować konflikt w byłej Jugosławii <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wszystkie typy rewolucji związanych z postępowaniem w nauce i technice • scharakteryzować przemiany polityczne na świecie po upadku ZSRR • przedstawić przemiany, jakie zachodziły na polskiej scenie politycznej po 1989 r. • dostrzec wpływ konfliktów związanych z „wojną na górze” na polską scenę polityczną • wyjaśnić, czym było uwłaszczenie nomenklatury 	
--	---	--	--	---	--